

Bài 38

Thực hành

VẬN HÀNH VÀ BẢO DƯỠNG ĐỘNG CƠ ĐỐT TRONG

(2 tiết)

I – MỤC TIÊU

Dạy xong bài thực hành này, GV cần làm cho HS :

- Biết được cách vận hành và bảo dưỡng một loại ĐCĐT.
- Vận hành được một loại ĐCĐT hoặc bảo dưỡng được một số bộ phận của ĐCĐT.

II- CHUẨN BỊ BÀI THỰC HÀNH

1. Chuẩn bị nội dung

- Nghiên cứu nội dung bài 38 SGK.
- Nghiên cứu các tài liệu có liên quan.

2. Chuẩn bị phương tiện dạy bài thực hành

- Chuẩn bị một ĐCĐT hoặc thiết bị dùng ĐCĐT làm nguồn động lực (như xe máy, ô tô, máy nông nghiệp, xuồng máy, cụm phát điện...).
- Các dụng cụ và vật liệu phục vụ cho việc vận hành, bảo dưỡng ĐCĐT : nhiên liệu, dầu bôi trơn, giẻ lau, xà phòng, khay đựng, dụng cụ tháo lắp.
- Nếu có thể, GV nên chuẩn bị thêm một số tranh ảnh, phần mềm phục vụ cho công tác giảng dạy về vận hành và bảo dưỡng.

III – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC THỰC HÀNH

1. Cấu trúc và phân bố bài thực hành

Bài 38 có hai nội dung chính được tiến hành trong hai tiết :

- Vận hành và bảo dưỡng ĐCĐT (lí thuyết).
- Thực hành vận hành một loại động cơ hoặc bảo dưỡng một bộ phận của ĐCĐT.

2. Các hoạt động dạy học thực hành

• *Hoạt động 1 : Tìm hiểu về vận hành ĐCĐT*

GV tổ chức giới thiệu cho HS biết được các bước cần thực hiện trong quá trình vận hành ĐCĐT :

– Bước 1 : Kiểm tra trước khi đưa động cơ vào vận hành. Cần kiểm tra sự lắp chặt của động cơ trên thiết bị, chất lượng cũng như mức dầu bôi trơn, lượng nước trong két làm mát, nhiên liệu trong bình. Nếu thiếu phải bổ sung.

– Bước 2 : GV giới thiệu cho HS quy trình vận hành : Khởi động động cơ, cho động cơ làm việc ở tốc độ quay thấp bằng 30% tốc độ quay định mức để kiểm tra tình trạng của động cơ, nếu không có tiếng gõ lạ hay khí xả không có khói đen đậm đặc thì tăng tốc từ từ, sau 5 phút đưa động cơ tới tốc độ quay định mức. Sau đó tiến hành kéo máy công tác.

• Hoạt động 2 : Tìm hiểu về cách bảo dưỡng ĐCĐT

Ở nội dung này, GV cần giúp HS biết và thực hiện được những công việc bảo dưỡng thông thường nhất : kiểm tra sự lắp chặt các bulông, đai ốc ; làm sạch ; thay dầu mỡ ; bổ sung nước làm mát, súc rửa, nạp acquy....

– GV nêu mục tiêu cần đạt được sau khi thực hành.

– GV hướng dẫn HS viết thu hoạch theo mẫu bảng chuẩn bị sẵn (bảng 38.1 SGK), có ghi họ và tên, lớp, trường của HS.

• Hoạt động 3 : Thực hành

Phương án 1 : Thực hành vận hành ĐCĐT

Sau khi đã chuẩn bị xong, GV tổ chức cho HS vận hành một động cơ trên một thiết bị cụ thể theo các bước. Trong điều kiện có thể, cho động cơ kéo máy công tác.

Trước khi cho HS thực hành, GV cần lưu ý :

– Phổ biến và nhắc nhở HS thực hiện đảm bảo an toàn lao động.

– GV cần làm thử cho HS quan sát.

– HS tiến hành vận hành động cơ theo các bước.

– HS viết báo cáo theo mẫu bảng 38.1

Phương án 2 : Thực hành bảo dưỡng một bộ phận của ĐCĐT

Sau khi đã chuẩn bị xong, GV tổ chức cho HS thực hiện bảo dưỡng một bộ phận đơn giản của động cơ (bảo dưỡng bầu lọc nhiên liệu động cơ diesel hoặc một chi tiết khác tương đương) theo các bước.

– Trước khi bước vào thực hành, GV cần nhắc nhở HS thực hiện đảm bảo an toàn lao động.

– GV cần làm thử cho HS quan sát.

– HS tiến hành bảo dưỡng theo các bước.

– HS viết báo cáo theo mẫu bảng 38.2.

IV – TỔNG KẾT, ĐÁNH GIÁ

– Sau khi hoàn thành bài thực hành, GV thu báo cáo của HS, nhận xét, đánh giá buổi học.

– GV yêu cầu HS đọc trước bài 39 SGK.